Вірші за підписом Олександер Дамаскин (Дамаскін)

Вечір

Весіннє небо сіросиве клоччя
Із вітром у мережку запліта…
І чую я із нетрів спів пророчий,
Що там, у нетрях, темрява зроста.

Вона пливе на вицвілих зірницях,
І холодком вечірнім обійма.
Берези йдуть, красуні білолиці,
У запахущий і п’янкий туман.

І він іде – всевладний синій вечір,
Щоб на дорозі вовком залягти.
Щоб посвист вдаль послати молодечий,
І потім нишком по дворах пройти.

В туман хатки край лісу зодягнути,
І утекти у гущу через сад…
І стихне все… І гомону не чути,
І тільки зорі, наче виноград.

У золоті позаплітались грона
І манять землю крізь серпанок хмар…
Летять вітри на зоряні перони,
І семафором їм – Волосожар!

Ровесникам

Хай буде день один, як відблиск неба синій,
Щоб нам, ровесникам, піти черев мости,
Які показують дороги у долині,
Куди за юністю, за радістю піти…

Промчить травневий кінь, ударить в діл копитом,
Чи вдягнеться в багрець пахучий листопад, —
Ми будем жити так, щоб не дарма прожити,
Бо ж корабель життя не вернеться назад.

І що нам мілина, чи риф, чи грізні бурі,
Ачей же допливем. Гей, уперед стерно!
Хай хтось за борт впаде до всіх чортів і фурій,
Аби лиш доплисти, а далі – все одно.

На острові впадуть, як постарілі птиці,
Підламлені життям ровесники мої,
І буде знать орел, що їх серця із криці,
Не виклює орел очей орлиних їм.

Ходімо ж в день оцей, що наче відблиск синій
І клечіні нарвем, зробивши всім вінки…
Бо, може, тільки так і пощастить людині
Дістати для життя не роки, а віки.

Врятовані з Віфлеєму
Воно не знало, де зосталась мати, —
Чи у степу, чи там, де бій гримів —
Таке мале, біляве і кирпате.
Хлоп’я із краю тисячі громів.

Там рвались бомби – він сміявся радо.
Ходила смерть – він грався у квача,
Дитинство, пройняте свинцевим градом,
На щастя, смерти ще не поміча…

Ми підійшли – всміхнулись тепло очи,
Примерхлі трохи в тисячі громів; —

І той, хто смерти розуміть не хоче,
Дитячим серцем друзів зрозумів…

Прелюдія
Десь сонно ходять громовиці
Над теплим морем чорних піль…
А від небесної правиці
На серці біль… щасливий біль.

Грози відгомін в серці юнім
Готичним стилем блискавиць,
І я у грізному буруні
Шукаю райдуг і жар-птиць.

І ось схилилася із неба
Веселка райдужним крилом…
Щасливий я, бо що ще треба
Щоб серце радістю цвіло?

Цвітіть, серця! У громовиці
Шукайте сили і снаги…
Щоб нас веселки і жар-птиці
Вели в рожеві береги.

Зимовий вечір
У поле глянеш од порога
І в серці музика росте:
Пливе зоря золоторога
Небесним морем в синій степ…

А там сніги небесну рану
Тамують свіжістю і сном…
Зоря згубила шаль рум’яну
На стежку під моїм вікном.

І в фіалковому просторі,
Де вітер лагідно шумить,
Хтось засвітив свічада-зорі,
Сипнувши щедро їх в блакить.

А явори, від вітру п’яні,
Поснули всі блакитним сном,
Зоря згубила шаль рум’яну
На стежку під моїм вікном.

Балада про плуг
Він у землі лежав здавна,
Урослий в надра лук,
Він ждав когось, когось він звав,
Цей заржавілий плуг…
І вітер брязкіт ніс кругом:
"Де мій одвічний плуг?"

Пройшли літа, пройшли вітри
Блакитним туманом…
То ж скільки він в землі лежав?
Ніхто не знав… Давно…
І кров людську з боїв в степу
Він пив, немов вино.

І більше, дужче все ржавів
І в землю западав…
Пройшла від тирсою степів
Війни важко хода.
А плуг лежав в масній землі,
А плуг людини ждав…

Вона прийшла, прийшла з степів,
Із чорної землі…

Прийшла весна, а навесні
Летіли журавлі.
До плуга руки простяглись,
– Не руки – мозолі.

І плуг пішов углиб навскіс,
У чорнозем, в тепло…
І плуг людині показав,
Де щастя джерело:
У глибині, у теплоті
Зернятко проросло…

Дві квітки
Усе раділо там. Шляхи і перелоги
Нектар ранкових рос у захваті пили.
І тільки у степу, в пилюці край дороги,
Забуті усіма, волошка дві цвіли…

Не бачив їх ніхто. Покриті пилюгою,
Журилися вони під чобітьми людей,
Лиш вітер уночі болючі рани гоїв
І лагідно тулив до люблячих грудей.

Ударив грім. Пройшли грози громохкі коні,
Дощі обмили степ і жито на горбі…
А ранком у степу на радісному лоні
Всміхнулись до людей дві квітки голубі.

І сором тих узяв, що, мимо часто йдучи,
Не бачили квіток. Була в тому печаль,
Іронія сумна і біль життя пекучий:
Цвітучого в тіні ніхто не поміча…

Земля моя…
Широка даль, широкий степ! —
Він зве мене, як синя казка,
І в серці радістю росте
До всього радісного ласка.

Припасти б ніжно до землі
І чути, як росте стеблина,
Як в небі линуть журавлі,
І чути клекіт журавлиний…

Почути б радісні пісні
Ніким нечуваних мелодій, —
І у п’янкім тривожнім сні
Заснуть з землею в теплій згоді.

Щоб снились сни, як синя даль,
Любови сплетені узори…
Земля моя, краса, о, дай
Почути те, що ти говориш!

Смерть
Уздрів я череп під ногами
З пробитим кулею чолом…
Зернятко, внесене вітрами,
Тюльпаном в скронях проросло.

І череп той, мов пишна ваза
На імператорських столах…
Так. Смерть взяла когось і зразу
Новим життям вже зацвіла.

Троянда
Вона росла тут людям на вподобу,

Троянда пишна, нерозквітла ще…
Перенесла якусь тяжку хворобу
І ожила, пробуджена дощем.

І нагадала квітка Україну,
Як милу дівчину дитячих літ, —
Минеться слабість, хворість вся загине,
І забуяє невмирущий цвіт.

Дороги
Гримлять шляхи, здригаються дороги
Під тягарем окованих коліс…
О, скільки кожен болю і тривоги
Цими шляхами в молодість проніс.

Гримлять шляхи старого Ганнібала
Луною бронзи, міді й чавуну…
О, скільки тут промчало коней чвалом,
Пронісши в смерть оту дзвінку луну…

Пливуть шляхи. Ідуть шляхами люди,
Гарматні жерла чорну смерть несуть…
Та все ж без цього й радости не буде,
Бо тільки в грозах до веселки путь.

"Ввижаються давні походи…"
Ввижаються давні походи
В степах африканських пустель…
Самум насувається з сходу,
В оазу тікає газель.

За обрієм шум каравана,
В кістках караванні путі.

На обрії Fata Morgana
Легенди спліта золоті.

Тих років піщану віхолу
За обрій відвіз караван…
І танки на Тобрук і Соллум
Помчали, немов ураган.

Тікає струнка антилопа, —
Завихрює вітер піски…
І Роммель за Нову Європу
Веде непоборні полки.

Німецькі ідуть легіони
Єдиним поривом сердець.
Колони, гармати, колони…
Англійці тікають з фортець.

Розжарені ходять світанки
І голос левиний луна.
Ідуть караванами танки,
Легенди герой почина.

Лубні
Вступ

Де навесні сивіють віти
Акацій білих у гаю,
Я пісню кидаю свою
Між запашні, п’янкучі квіти.
А вітер ніжний приліта,
І пісня маком зацвіта;
Про Рідний Край, кохані ниви,
І кислі присмаки кислиць…

А місяць повний і щасливий
Пливе між вицвілих зірниць.
Легенди творяться таємні
Серед сопілок солов’їв.
Я тут зростав, співав, любив
У ночі, запашні і темні.
І сестрою мені була
Блакитна, лагідна Сула.

2

Наливайків брід

Лубні мої, моя колиска!
Легенд загублена луна…
З-за хмари кібець вирина
Над давнім полем бойовиська.
І там, де брязкали мечі,
На власній ниві орачі
За плугом йдуть, і сонця промінь
На рало падає сріблом.
Я тут, неначе в ріднім домі
Над цим оспіваним руслом.
Де під вербою хвилі сині
Несуть дитячих років слід, —
То славний Наливайків брід
Попід горою, у долині.
Верба схилила довгі віти,
Як свідок щастя і розлук…
Поета зве пісні творити
Якоїсь пташки ніжний звук…
Тут Наливайко в ніч киплячу?
Топив із золотом бочки,
А я свою любов дитячу
Згубив над спокоєм ріки…

З

У моїй стороні

Упаде ясний світанок
Десь у далину…
Двійко гарних подолянок
Йдуть по дивину.

Босоніж ідуть у росах.
Ззаду срібний слід.
Янтарем горить на косах
Світанковий світ.

А в садах – вишні червоні
Жаром миготять.
А у стайнях – власні коні
Сіном хрумкотять…

На покосах дзвонять коси, —
Косять косарі…
В дружній праці луг голосить
З ранньої зорі.

Це – удень. А прийде вечір
Синій і легкий, —
У садках заводять речі,
Пісню парубки.

Зашумить село піснями
Не село – розмай.
"Хто веселий – той із нами
Танок починай!"

Зійде зірка вечорова,
Місяць засія, —
Україна грає нова,
В радощах буя.

"Нащо співать про тугу серця..."
Нащо співать про тугу серця, —
Співали досить про любов...
Хай краще у музичнім скерцо
Зросте симфонія будов.

Любов у мріях не шукати,
Бо не знайти її. У світ,
У працю вийду я із хати
І землякам пішлю привіт.

І праця буде нам, як пісня,
Як джерело, як рідний степ...
Зоря у небі зійде пізня
І край оновлений вросте.

І, може, як останній камінь
Я покладу в одній з будов,
Дівчина в теплими очами
Мені щось скаже про любов.

Черемха
Цвіте черемха ніжно-білим шумом,
На землю ронить білі пелюстки...
О, не дивися, не дивися з сумом,
Журитися і плакати покинь.

Поглянь і пісню заспівай про весну,
(Мотив дзвінкий візьми у журавлів),

Як заквітчалось квітами чудесно
Сумирне лоно тихої землі…

Як з неба ллються срібно-тонні звуки,
Як вечір курить ладаном верби…
О, поклади мені на плечі руки
І дай в очах втопитись голубих!

Співай, співай же радісно і дзвінко,
Щоб заспівала далеч голуба…
Ах… Я забув… Ти в мене – українка, —
У тебе в серці вічная журба!..

Не криюсь…
Не криюсь: часом хочеться забути
Тривожні дні і відгук громовиць, —
Тоді б мені в пахуче лоно рути,
В тепло землі упасти горілиць.

Щоб все було: далекий млин, лелеки,
Вітрів дитячих міти і казки…
Та то лиш мить! Вона така далека,
А гін життя так боляче близький.

Ні! хай гримить! Не двічі і не тричі;
Хай нам іти під смертоносний град, —
Коли людині гляне смерть у вічі,
Тоді життя прекрасніше в стократ.